

Persbericht

Landbouw Collectief

24 april 2020

Landbouw Collectief ziet haar zorgen bevestigd

Het Landbouw Collectief ziet in de Kamerbrief van vandaag haar zorgen over het stikstofbeleid bevestigd. De voorgestelde maatregelen zijn ontzettend duur, leiden nauwelijks tot verbetering van de natuur, hebben leegverkoop van het platteland tot gevolg en kunnen dan ook niet rekenen op draagvlak van de sectoren. Precies de reden waarom het Landbouw Collectief in een eerder stadium alle overleggen met Minister Schouten en met het Ministerie van LNV stopzette.

Positief

Positief is, dat er in het kader van het stikstofbeleid definitief geen generieke krimp plaatsvindt. Ook goed nieuws is, dat voor beweiden en bemesten geen vergunning nodig is en dat de zogenaamde PAS-melders, die ten onrechte geen natuurvergunning hebben gekregen, die alsnog krijgen. Positief is ook, dat de Minister inzet op een herijking van de Natura2000 gebieden. Dit laatste wordt alleen maar belangrijker, nu uit berekeningen blijkt dat 1/3 van de gebieden zelfs bij een volledig leeg Nederland qua stikstof nog niet onder de toegestane waarde komen.

Ordinaire opkoop

Op 20 november presenteerde het Landbouw Collectief haar stikstof reductieplan. Hiermee bood de landbouw het leveren van 3 kTon stikstof reductie aan in 2020 en vanaf 2021 en verder zelfs meer dan het dubbele per jaar. Vele malen meer dan wat het Kabinet met haar plannen realiseert, en dit zonder dat er sprake is van krimp. De landbouwpartijen vragen voor uitvoering van die plannen omgerekend een bedrag van 2 miljard voor de komende 10 jaar, waarvan veruit het grootste deel voor innovatie en verduurzaming. In de Kamerbrief van vandaag wordt nagenoeg eenzelfde bedrag uitgetrokken van 1,8 miljard euro, niet om reductie van stikstof op blijvende bedrijven te realiseren, maar voor ordinaire opkoop van boerenbedrijven. Dit terwijl keer op keer uit berekeningen is gebleken, dat het effect hiervan op Natura2000 gebieden minimaal is. Bijzonder is, dat voor de nertsensector die al jaren wacht op uitkoop geen extra middelen beschikbaar worden gesteld.

Geen maatwerk

Daarnaast kiest het Kabinet voor in ieder geval dit jaar voor een wettelijke regeling waarin alle melkveebedrijven terug moeten in eiwit in het krachtvoer. Dit terwijl het Landbouw Collectief de individuele boer meteen vanaf de start wil laten kiezen uit drie maatregelen ('cafeteria-model'). Daarbij gaat het om minder eiwit in niet alleen het krachtvoer maar bezien in het hele rantsoen (een insteek die ook wordt ondersteund door deskundigen uit de veevoerindustrie), meer koeien in de wei en uitrijden van mest, aangelengd met water. Een dergelijke aanpak past beter bij de grote variatie in bedrijfsopzet, vergroot het draagvlak, benut de kennis en kunde van de individuele boer en komt het resultaat ten goede. Gelukkig lijkt er wel opening te zijn om vanaf 2021 met dit

cafetariamodel te gaan werken. Het Landbouw Collectief had erop aangedrongen, om sowieso dit jaar geen maatregelen in te voeren gezien de bijzondere 'Corona tijden' waarin we leven en waarvan niemand de gevolgen kan overzien. Bovendien is de stikstofconcentratie in de lucht al sterk gedaald en de voedselvoorziening crucialer is dan ooit.

Extern salderen

Een ander heet hangijzer betreft het zogenaamd extern salderen. Daarbij kunnen landbouwbedrijven ook van buiten de sector opgekocht worden voor hun stikstofruimte, met als risico een verdere leegloop van het platteland. Groene economie wordt ingeruild voor grijze economie. De recente opkoop van landbouwbedrijven door de Provincie Brabant ten behoeve van de uitbreiding van een industriepark in Moerdijk is hiervan een concreet en tegelijk schrijnend voorbeeld. Het Landbouw Collectief waarschuwt hier al voor vanaf de start van de stikstofdiscussie en heeft een intelligent registratiesysteem ontwikkeld en aangeboden, waarin dit alles op een doordachte en gecontroleerde manier kan plaatsvinden. Helaas vond ook dat geen gehoor bij Schouten. Het Kabinet stelt nu voor, dat partijen die over willen gaan tot extern salderen zich moeten melden om ongeremde speculatie en opkoop te voorkomen. Het is maar zeer de vraag of dat gaat werken.

Afpakken

Een laatste voorbeeld ten slotte betreft het afnemen van onbenutte stikstofruimte, waarvoor de bedrijven in het bezit zijn van een officiële vergunning maar nog geen stalruimte voor hebben gebouwd. Een vergunning is een bezit, afpakken is diefstal en diefstal is verboden. Komt bij, dat bedrijven en zeker ook jonge boeren, die verder willen ontwikkelen en vernieuwen hierdoor beknot worden in hun mogelijkheden. Zij moeten nu opnieuw dure stikstofruimte aankopen wanneer ze bijvoorbeeld dieren meer stalruimte willen geven of over willen schakelen op duurzame energie. Daarvoor worden ze nu geconfronteerd met extra kosten. Kosten die maar zo niet terugbetaald zullen worden uit de markt.

Teleurstellend

Het stikstofplan van het Kabinet, bedoeld als oplossing om stikstofdepositie op natuurgebieden te verlagen, blijkt in de uitwerking niet veel anders dan dat waar de boeren al die tijd al bang voor waren: ordinaire opkoop, krimp van de veestapel, een rem op doorontwikkeling van bedrijven, leegloop van platteland en een aantasting van een voor onze economie en werkgelegenheid essentiële en vitale sector. En dat nota bene in Corona tijd. Een tijd waarin alle zeilen bijgezet moeten worden om de economie van ons land draaiende te houden, zeker ook op termijn.

Aalt Dijkhuizen, voorzitter Landbouw Collectief: *'De Kamerbrief stelt ons alles tezamen nogal teleur. Heel veel belastinggeld gaat naar maatregelen die voor het doel waarvoor ze dienen nauwelijks effectief zijn en veel meer een politieke agenda lijken te dienen. Het Landbouw Collectief vindt dat hiervoor één van de meest toonaangevende sectoren in de wereld niet in de waagschaal mag worden gesteld. In een wereld bovendien waarin de vraag naar voedsel nog heel sterk toe gaat nemen'*.
